

Liturgie Zondag 25 oktober 2020 DG Aalsmeer
Ds. Christinne Schlette

Laten we ons inkeren
We zijn hier bij elkaar in uw naam, Eeuwige
U die hemel en aarde gemaakt heeft en alles wat daarin is
U die ons kent, die ons hoort en weet wat in ons leeft
U die ons geschapen heeft naar Uw beeld
Breng aan het licht de mensen die we mogen zijn....

Inleiding

Vandaag, deze zondag, draait het om de mens die de beeltenis van God in zich draagt. Genesis 1 speelt mee op de achtergrond. De Eeuwige zegt daar tegen ons, tegen jou en mij: "ik heb jou geschapen naar mijn beeld en gelijkenis." God en ik, zijn we soms één?
In ieder geval brengt dat ons bij vragen als: Van wie ben jij er één? Wie ben jij in wezen? Doe je recht aan het beeld dat je ten diepste in je draagt of leef je er zo'n beetje langsheen?
In de lezingen van vandaag gaat het eerst over iemand die zonder dat hij weet hij beelddrager van de Eeuwige is, wel beantwoordt aan dat beeld. Hij slecht muren, maakt ruimte!
In de tweede lezing wordt een vals spel gespeeld rondom een munt. Een munt met het beeld van de keizer. Een munt wordt geslagen. Alle munten zien er hetzelfde uit. Heel plat. Allemaal uit dezelfde mal. Daar wordt het beeld van God zijn met voeten getreden. Het copyright geschonden. Daar wordt het bestaan statisch en onbeweeglijk, klein en benauwd. Namaak.

Gebed

Goede God, Enige en Ene
We komen tot U. Ons hart is verdeeld.
Vol zorg en onrust, van twijfel aan U,
van wrevel tegen elkaar.
We laten ons in beslag nemen, in verwarring door het vele om ons heen.
Verdwalen op kronkelpaden en sluipwegen.

En wanneer we binnenkomen in deze ruimte,
hier in dit huis van U
kan er zomaar iets veranderen, een snaar geraakt worden
waarvan we vergeten waren dat we die hebben.
Worden we ontvankelijk voor wat zoveel groter is dan wij
het licht dat ons omgeeft, de liefde die ons draagt
Worden we geraakt door U.

Waar gaat het om? Wat doet ertoe?
Waar is het in ons leven eigenlijk om te doen?
Vragen die opkomen als de gebeurtenissen om ons heen
te groot zijn en te benauwend.
Zoals nu het virus ons opnieuw helemaal in zijn greep
lijkt te hebben.
Waar gaat het om in deze situatie? Wat staat ons te doen?
Hoe kunnen we er voor elkaar zijn? Wakker deze vragen bij ons aan.
Daarom bidden wij U: Ontferm U over ons.

Bij de Jesajalezing: Dit stuk gaat over een koning Cyrus die messias, gezalfde, wordt genoemd. Zalving brengt je bij wie je bent: geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. Cyrus brengt ballingen weer thuis. Ballingen? Daar mag je naast ontheemden en vluchtelingen ook lezen: mensen die in de

war zijn, niet meer thuis bij zichzelf. Deuren gaan open, ringmuren worden geslecht, bronzen deuren verbrijzelt. Verlossing komt soms uit een hoek waar je het niet verwacht. En wie zou daar achter zitten?

Bij de Mattheuslezing: Of je aan de keizer belasting mag betalen. Een strikvraag voor Jezus. De vraagstellers zijn niet echt in een antwoord geïnteresseerd, ze willen Jezus in verlegenheid brengen. Jezus doorziet hun listigheid en stelt op zijn beurt een vraag waardoor zij in zichzelf verstrikt raken.

Bij Eckhart: als iemand doordrongen is van gods beeldende aanwezigheid in ons, dan is Meister Eckhart wel. De mysticus uit de vroege middeleeuwen die tegenwoordig weer zo in de belangstelling staat. Zijn taal klinkt fris. Ieder mens als een uniek exemplaar, geschapen tegenover God.

Overdenking

1)

Hoe raar klinkt het als ik zeg dat iemand altijd met ons bezig is? Met ieder van ons op een eigen manier? Zoals een beeldhouwer met zijn beeld, zoals een kunstschilder met zijn portret?

Laat ik duidelijker zijn: God gaat met ieder van ons een weg, of je je er nu bewust van bent of niet. We worden gekneed, gevormd en getekend door wat we mee maken in het leven. Als je woorden zou willen geven aan wat er gebeurt? Dan zou ik zeggen: de ene keer lukt het je om naar binnen te gaan, om toe te laten wat er gebeurt en je te laten veranderen. De andere keer geef je niet thuis, ga je dicht en wil je vast houden wat je hebt. Een muur om je heen.

Er nadert een onbekende koning. Vandaag heet hij Cyrus. Hij loopt om je ringmuur heen. Hoe houdt die muur zich in deze crisis, in deze coronacrisis? In de eenzaamheid, in het geen anderen, je kleinkinderen, om je heen kunnen hebben.

In andere tijden ook weer andere crises: je kinderen gaan het huis uit, je moet rondkomen met minder geld dan eerst, je moeder gaat dood, een scheiding. Er komen barsten in die ringmuur. Het gebouw, de stad gaat het begeven. Zonder barsten gaat het niet. Bedreigend die afbrokkeling. In die afbrokkeling zit iets verborgen. Er gaat op een andere manier ook in mij iets afbrokkelen. Mijn zekerheid, mijn betweterigheid, mijn almachtsfantasie, dat ik het leven in de hand heb, de controle heb. De uiterlijke zekerheden brokkelen af.

Dat is de weg die God met elk mens gaat. We gaan het leren, vroeg of laat: ons leven geen recht of bezit, maar een geschenk.

We leren delen, ons leven, het is aan god gewijd. Geef aan God wat van god is.

We lezen over bronzen deuren die verbrijzelen: de beelden die wij maken, van onszelf, van het leven, van God, onze rijkste gevoelens, onze normen en waarden, herinneringen en verwachtingen. Een prachtig bouwwerk, maar wel een barricade tussen God en mij. Ook daar wordt aan gebeiteld, je leven lang. Heb je dat al eens gemerkt? Je leest iets waar je helemaal van in de war bent. Je ontmoet iemand die heel anders leeft dan jij, maar waar een bitterzoete aantrekkingskracht van uit gaat. Je ziet iets dat je diep schokt en alles relativeert dat je voor waarde hield. Zo zou je ook naar de crisis kunnen kijken waar we nu inzitten. We zijn steeds meer ruimte gaan innemen op de aardbol. Met onze hoge welvaartseisen vragen we veel van de natuur. Nu worden we gedwongen door het virus, door de natuur, om die ruimte in te leveren. We kunnen niet meer alles waar ons ego ons toe aanzet.

Heel het leven door is er iemand bezig met jou, met ons, aan het werk. Dwars door alles van het leven heen. Iemand is ook je innerlijk aan het beitelten. Je ego aan het snoeien. Wees niet bang, je bronzen deur is van beeldmerk aan het veranderen. Krijgt een ander opschrift: van God komt er op te staan. En dan zwaait die deur open, wijd open.

2)

En dan komen we bij de firma list en bedrog. Veel van de tijdgenoten van Jezus haten de Romeinen. Die waren schandalig, bezetters, onderdrukkers. Voor een deel zal dat vast ook zeker zo zijn geweest. Jezus gaat niet mee in die anti-houding. Het houdt je af van de dingen die werkelijk van belang zijn. Het stimuleert de boosheid, in plaats van de liefde. Richt je op God, je bent naar zijn beeld gemaakt. Het zou maar op kunnen gaan voor onze tijd nu.

Vanuit dat beeld van God zijn wordt een meesterlijke antwoord geboren op de strikvraag van de Farizeeërs en Herodianen. De strikvraag. Over wel of niet belasting betalen aan de keizer.

Een vraag waardoor Jezus verstrikt zou raken in tegenstrijdige belangen. Zegt ie ja, dan verraadt hij zijn volk dat door de Romeinen wordt onderdrukt. Zegt hij nee, dan kan hij worden aangebracht als rebel. Dus hij zit hoe dan ook fout, welk antwoord hij ook zal geven. Klemgezet.

Hoe gaat Jezus zich hier uit redden?

Even een kleine anekdote. Over Wiegel. Ik zal nooit op zijn partij stemmen. Maar als het gaat over je niet laten klemzetten over vrij en soeverein blijven, dan kan hij er wat van. Zoals die keer op een politieke bijeenkomst in de zeventiger jaren. Een man stond op, balde zijn vuist en riep een scheldwoord: "Jij klootzak!" De onverschrokken politicus antwoordde: "Aangenaam, mijn naam is Wiegel."

Over anderen niet naar de ogen zien gesproken.

Jezus laat zijn tegenstanders een munt pakken en vraagt naar wat er op staat. Alsof hij nog nooit zo'n munt heeft gezien. Hij wil dat zij de munt uit eigen zak opdiepen.

Het beeld en gelijkenis van de keizer. Blasfemie, godslastering voor een jood. Ondanks het verbod op beelden maken, dragen zij die beeltenissen bij zich. Ze gaan af.

En dan nog iets: die ene munt lijkt op al die andere munten. De munten die worden geslagen in de munterij van de keizer. Allemaal dezelfde munten met dezelfde afbeelding van dezelfde keizer. In alle munten ziet de keizer zichzelf. Allemaal gelijk, allemaal hetzelfde. Deze keizer en al die andere keizers, machthebbers. Altijd eender. Jezus' advies is: Geef terug aan de keizer. Betaal belasting, dan ben je van dat geld af. Laat je er niet mee in, laat het geen macht over krijgen.

En dan heeft hij DE VRAAG voor hen: 'Geef terug aan God wat van God is!'

Huh? Daar hadden ze niet om gevraagd.

Wat is van God? Wat is naar Gods beeld? God? Vol in verwarring staan ze daar.

3)

Het is de moeite waard om stil te staan bij de munt en bij de mens.

De munt als beeld van de keizer. De mens als beeld van God.

Munten worden geslagen in één klap. Mensen worden met liefde gevormd, bewegend op Gods scheppingskracht, dansend met haar geest, ademend op haar adem.

Munten blijven binnen hun soort: euro's bij euro's, dubbeltjes bij dubbeltjes, kwartjes bij kwartjes. Gevangen binnen hun eigen bestel. Mensen zijn enig in hun soort. Ieder mens staat oog in oog met de Oneindige. Onverwisselbaar.

Met geweld is het beeld van de keizer, van de heerser, geslagen in de munt. Kijk eens naar jezelf zoals je hier zit. Je bent iemand, een mens, met een gezicht, met een naam, met je talenten, je karakter. Je draagt het beeld van God, die zichzelf overigens onzichtbaar heeft gemaakt in zijn werk. Om ruimte te maken voor jou.

Munten zijn af, onbeweeglijk en statisch. Mensen zijn geschapen naar Gods beeld om uit te groeien tot Zijn gelijkenis. Dynamisch.

God laat iets van zichzelf achter in ieder van ons. Een afdruk van zichzelf. In elk schepsel kun je iets van god bespeuren, zijn afdruk, zijn stempel, zijn indruk.

Als je in de ogen kijkt van een pasgeboren baby: waar kom jij vandaan? Als je naar je geliefde kijkt, degene die je denkt zo goed te kennen: wie ben jij?

Haha, maar ook de buurman die altijd zoveel lawaai maakt. Ja ook in hem weerspiegelt zich iets van God. Ook in die collega die steeds haar poot stijf houdt: ook een spoor van God. Ook zij heeft een unieke waardigheid. (gr.grom.)

In alle mensen, de leukerds én die jou in de weg zitten, is iets van God te bespeuren. Al vraagt het wel enige moeite om het te zien.

Kijken met de ogen van je hart in plaats van die van je trots, van je angst, van je behoefte. Het zelf beeld van God zijn zou wel eens de vitale bron kunnen zijn van waaruit je anders naar anderen kunt gaan kijken. Minder bang, minder afgescheiden, meer innerlijke ruimte. Vanuit god gezien zijn we nooit uit god. Moge onze ziel opbloeien. Amen

Gebeden

Goede God, Eeuwige,
we danken u voor uw verhalen.
Verhalen die ons een spiegel voorhouden.
En ook al doet wat we zien soms pijn
We leren ervan en ontwikkelen ons erdoor.
We worden er meer mens van naar uw beeld.

We bidden voor elk van ons die iets herkent
van die twee kanten in zichzelf.
Het eigenmachtig willen zijn, als een keizer naam willen maken,
in de wereld van de munten verkeren.
en die andere kant, van alleen maar willen zijn, kind van god mogen zijn.
Mag onze ziel ruimte krijgen
en ons ego rust in u.

We bidden voor het onheil dat zoveel mensen
ondervinden van het corona—virus.
Voor wie er ziek van zijn
voor wie er dierbaren door hebben verloren
voor wie er eenzaam door worden
voor wie er angstig door zijn.
Laat hen en ons vertrouwen op wat groter is dan wij:
uw liefde.
Uw liefde vertalen in aandacht voor elkaar.

In stilte leggen we u voor wat voortdurend in ons aan het bidden is en wat een ander niet kan
verwoorden.....Maak uw naam waar en wees erbij!

Onze Vader die in de hemelen zijt
Uw Naam worde geheiligd
Uw koninkrijk kome
Uw wil geschiede
Op aarde zoals in de hemel
Geef ons heden ons dagelijks brood
En vergeef ons onze schulden
Gelijk ook wij aan anderen vergeve
En leid ons niet in verzoeking
Maar verlos ons van de boze
Want van U is het koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
Tot in eeuwigheid

Kracht voor hen die het nodig hebben.
Zegen

de liefde van god
de genade van JC
de gemeenschap vd HG